



**FINANŠU UN  
KAPITĀLA  
TIRGUS  
KOMISIJA**

# FINANŠU UN KAPITĀLA TIRGUS APSKATS

2021. gada 3. ceturksnis

## SATURS

|   |    |
|---|----|
| SATURS .....  | 2  |
| BANKU DARBĪBA .....                                       | 3  |
| APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA .....                               | 10 |
| VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA ..... | 13 |
| PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA .....                       | 15 |
| IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA .....                           | 17 |

## BANKU DARBĪBA

### Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

|   | 2020.g. 3.cet. | 2021.g. 2.cet. | 2021.g. 3.cet. |
|---|----------------|----------------|----------------|
| Tirgus dalībnieku skaits (bankas un ārvalstu banku filiāles)                              | 13+3           | 13+3           | 13+4           |
| Aktīvi (mljrd. eiro)  | 23.7           | 25.3           | 25.2           |
| Nebanku noguldījumi (mljrd. eiro)   | 17.9           | 19.7           | 19.6           |
| Nebanku bruto kredītportfelis (mljrd. eiro)   | 13.3           | 14.1           | 14.5           |
| Ienākumus nenesošo kredītu (INK) īpatsvars nebanku kredītportfelī <sup>1,2</sup> , %      | 5.0            | 4.6            | 4.3            |
| Virs 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars nebanku kredītportfelī, %                         | 3.0            | 2.0            | 1.9            |
| Uzkrājumu attiecība pret nebanku INK <sup>1,2</sup> , %                                   | 30.2           | 25.7           | 24.5           |
| Iekšzemes kredītportfeļa un noguldījumu attiecība (mājsaimniecības un nefinanšu uzņēmumi) | 82.2           | 72.7           | 74.3           |
| Kapitāla atdeves rādītājs <sup>1</sup> , % (ROE)  | 5.1            | 10.7           | 10.1           |
| Izdevumu attiecības pret ienākumiem rādītājs <sup>1</sup> , % (CIR)                       | 69.6           | 61.4           | 59.6           |
| 1. līmeņa pamata kapitāla rādītājs <sup>1</sup> , % (CET1)                                | 23.5           | 24.1           | 23.7           |
| Kopējais kapitāla rādītājs <sup>1</sup> , % (KKR)   | 24.6           | 25.1           | 24.7           |
| Likviditātes seguma rādītājs <sup>1</sup> , % (LSR)                                       | 346.2          | 312.3          | 332.3          |
| Neto stabilā finansējuma rādītājs <sup>1</sup> , % (NSFR)                                 | -              | 165.7          | 160.8          |

- Pārskata ceturksnī darbību Latvijā uzsāka Zviedrijā reģistrētās "TF Bank AB" Latvijas filiāle**, kura līdz šim Latvijas klientiem sniedza patērētāju kredītēšanas pakalpojumus no Zviedrijas, izmantojot pakalpojumu sniegšanas brīvību. Līdz ar to pārskata perioda beigās Latvijā darbojās 13 bankas un 4 ārvalstu ES valstu banku filiāles.
- Kopējie banku sektora aktīvi pārskata periodā saglabājās pagājušā ceturkšņa līmenī.** Tāpat kā iepriekšējā ceturksnī, nedaudz sarūkot noguldījumu apmēram (-109 milj. eiro jeb 0.6%), kā arī saistībām pret citām kredītiestādēm (-121 milj. eiro jeb 55.6%), arī kopējie banku sektora aktīvi pārskata ceturkšņa laikā nedaudz samazinājās (-117.3 milj. eiro jeb 0.6%). Lai arī aktīvu apmērs būtiski nemainījās, to struktūrā bija vērojamas salīdzinoši būtiskas izmaiņas. Par 574.2 milj. eiro jeb 9.6% samazinājušās prasības pret centrālo banku, vienlaikus par 380 milj. eiro jeb 2.7% augot kredītiem, ko būtiski ietekmēja gan vairāki strukturāli faktori - AS "Citadele Banka" īstenotā likvidējamās "ABLV Bank" AS hipotekārā kredīta portfeļa iegādes darījums, jaunas filiāles darbības uzsākšana, kā arī kredītēšanas izaugsme atsevišķos segmentos. Gada griezumā aktīvu pieauguma temps joprojām saglabājās augsts. Salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu kopējais aktīvu apmērs audzis par 1.5 mljrd. eiro jeb +6.3%, un to gandrīz pilnībā ietekmējis noguldījumu pieaugums (+1.7 mljrd. eiro jeb 9.3%).
- Pārskata ceturksnī nebanku noguldījumu apmērs nedaudz saruka.** Noguldījumi kopumā samazinājās par 109 milj. eiro jeb 0.6%, ko noteica ārvalstu noguldījumu samazināšanās, kamēr iekšzemes noguldījumos pēc vairāk kā gada strauja kāpuma vērojama būtiska pieauguma tempu palēnināšanās. Iekšzemes noguldījumi pieauga (par 22 milj. eiro jeb 0.1%), t.sk. mājsaimniecību (par 65 milj. eiro jeb 0.7%), savukārt samazinājās nefinanšu sabiedrību noguldījumi (par 26 milj. eiro jeb 0.5%), kā arī citu finanšu sabiedrību noguldījumi (par 8 milj. eiro jeb 0.9%) un vispārējās valdības noguldījumi (par 9 milj. eiro jeb 2.2%). Ārvalstu klientu noguldījumu apmērs pārskata ceturksnī saruka (par 131 milj. eiro jeb 3.9%), ko noteica gan mājsaimniecību (par 24 milj. eiro jeb 1.3%), gan nefinanšu sabiedrību (par 62 milj. eiro jeb 6.2%), kā arī citu finanšu sabiedrību noguldījumu samazinājums (par 48 milj. eiro jeb 9.1%). Ārvalstu klientu noguldījumu īpatsvars kopējos noguldījumos ceturkšņa laikā samazinājās, septembra beigās sasniedzot 16.4% (17.0% jūnija beigās).
- Banku sektora vidējais likviditātes rādītājs būtiski nemainījās.** Banku sektora vidējais ES harmonizētais likviditātes seguma rādītājs (LSR) pārskata ceturksnī pieauga no 312.3% līdz 332.3%, saglabājoties ļoti

<sup>1</sup> Rādītāji aprēķināti saskaņā ar Eiropas Banku iestādes (EBI) vadlīnijām *The EBA methodological guide* ([www.eba.europa.eu](http://www.eba.europa.eu))

<sup>2</sup> Izslēdzot prasības pret centrālo banku un citām kredītiestādēm

augstā līmenī, t.i. vairāk nekā 3x pārsniedzot minimālo prasību (kopš 2018. gada 1. janvāra LSR minimālā prasība ir noteikta 100% apmērā). Individuālām bankām rādītājs bija robežās no 150% līdz 836%.

- Stabilā finansējuma rādītājs salīdzinoši augstā līmenī.** No 2021. gada 2. ceturkšņa bankām ir jāievēro arī ES harmonizētais Neto stabilā finansējuma rādītājs (prasība ir noteikta 100% apmērā). Ceturkšņa laikā Latvijas banku sektora vidējais rādītājs saruka no 165.7% līdz 160.8%. Individuālām bankām tas bija robežās no 113% līdz 271%. Lielāko daļu no nepieciešamā stabilā finansējuma apjoma nosaka banku izsniegtie aizdevumi, bet pieejamo stabilo finansējumu - privātpersonu vai mazo un vidējo uzņēmumu noguldījumi.
- Nebanku klientiem izsniegto kredītu apmērs pārskata ceturksnī mēreni pieauga par 2.6%.** Kredītportfeļa izaugsmi veicināja gan kreditēšanas attīstība kopumā, gan divi iepriekš minētie strukturālie faktori. Kopējais iekšzemes portfelis 3. ceturksnī palielinājās par 2.2% jeb 256.9 milj. eiro, kura izaugsmi veicināja ne tikai mājsaimniecību kredītu apjoma pieaugums (par 183.2 milj. eiro jeb 3.4%), bet arī kreditēšanas izaugsme nefinanšu sabiedrību segmentā (par 73.8 milj. eiro jeb 1.3). Savukārt, visstraujāk pieauga ārvalstu klientu (galvenokārt Igaunijas un Lietuvas) kredītu apjoms (par 5.2% jeb 114.9 milj. eiro), kur 101.2 milj. eiro palielinājums vērojams mājsaimniecību segmentā, un to būtiski ietekmēja arī jaunas filiāles darbības uzsākšana. Kopumā pozitīvas tendences mājsaimniecību segmentā turpinājās mājokļu kreditēšanā, vienlaikus pārskata ceturksnī atgriezās pieprasījums pēc patēriņa kredītiem (par 140 milj. eiro jeb 29.1%), kas pēdējā gada laikā bija salīdzinoši zems.
- Nebanku klientiem izsniegto kredītu kvalitāte nedaudz uzlabojās,** ienākumus nenesošo kredītu (INK) īpatsvaram samazinoties līdz 4.3% septembra beigās. INK struktūrā ceturkšņa laikā nav notikušas būtiskas izmaiņas – joprojām šaubīgie kredīti (*unlikely-to-pay*) veidoja lielāko daļu (55.8%) no INK. Aktīvu kvalitāte kopumā uzlabojusies gan iekšzemes, gan ārvalstu kredītportfeļos, INK rādītājam sarūkot attiecīgi līdz 3.1% un 10.5%. Iekšzemes mājsaimniecību segmentā INK īpatsvars samazinājās līdz 2.3%. Arī nefinanšu sabiedrību kategorijā, kura piedzīvoja aktīvu kvalitātes pasliktināšanās gada pirmajā pusē, pārskata ceturksnī bija vērojams INK īpatsvara samazinājums (par 0.5 procentpunktiem līdz 4.1%). Savukārt, ārvalstu klientu portfelī INK rādītājs saruka (par 0.3 procentpunktiem, sasniedzot 10.5%) nebanku portfeļa pieauguma rezultātā, lai arī ienākumus nenesošo kredītu apjoms pieauga par 2.3%.
- Uzkrājumu attiecība pret INK nebūtiski samazinājās,** seguma rādītājam pazeminoties līdz 24.5% (par 1.2 procentpunktiem). Lai gan ienākumus nenesošu kredītu apjoms nebanku portfelī saruka par 4.7%, pārskata ceturkšņa laikā manāmi samazinājās uzkrājumu apjoms (par 9.1%). Vienlaikus INK nodrošinājumu vērtība saruka par 15.1%. Seguma rādītājs pasliktinājās gan nefinanšu sabiedrību, gan mājsaimniecību INK portfeļos, attiecīgi sasniedzot 19.8% un 35.4%. Vērtējot uzkrājumu pietiekamību, ņemot vērā arī nodrošinājuma vērtību un atsevišķu tirgus dalībnieku veiktās kapitāla korekcijas, ienākumus nenesošo kredītu apjoms gandrīz pilnībā ir segts (98.9%).
- Kopumā Latvijas banku sektors rāda noturību pret Covid-19 izraisīto šoku ekonomikā.** Pandēmijas negatīvā ietekme uz aktīvu kvalitāti kopumā nav bijusi būtiska, taču joprojām augsts INK īpatsvars (21.6%) saglabājās vienā no visvairāk Covid-19 skartajām nozarēm - izmitināšana un ēdināšana. Pārskata ceturkšņa beigās spēkā esoši banku atbalsta pasākumi bija atlikuši kredītiem 30.5 milj.eiro apmērā (3.9% no piešķirtajiem), t.i. 0.2% no kopējā nebanku kredītportfeļa. Moratorija pasākumiem strauji tuvojoties izskaņai, atbalstu saņēmušo (spēkā esošs un beidzies atbalsts) kredītu īpatsvars INK ceturkšņa laikā samazinājās par 1.4 procentpunktiem līdz 18.5% no visiem INK.
- Peļņas pieauguma temps saglabājas augsts, bet pakāpeniski mazinās.** 2021.gada deviņos mēnešos banku sektors darbojās ar peļņu 222 milj. eiro, t.i. vairāk kā 2 reizes pārsniedzot peļņu iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Peļņas pieaugumu tāpat kā iepriekšējos ceturkšņos turpināja noteikt 2020.gada zemais bāzes līmenis, banku sektora strukturālās pārmaiņas un atsevišķi vienreizēji faktori. Tomēr gada otrajā pusē, mazinoties bāzes efekta ietekmei, peļņas pieauguma temps pakāpeniski kļūst lēnāks. Lielākā ietekme uz peļņas pieaugumu saglabājas pamardarbības ienākumu pieaugumam. Tie gada deviņos mēnešos bija par 95 milj.eiro jeb 19.0% lielāki nekā pagājušā gada atbilstošajā periodā. Būtiski ietekme saglabājas arī uzkrājumu izdevumiem - gada deviņos mēnešos banku sektors ir guvis 3.3 milj. eiro uzkrājumu mazināšanas ienākumus pretēji 33.2 milj. eiro izdevumiem pagājušā gada atbilstošajā periodā. Līdz ar to šī faktora kopējā ietekme uz peļņas pieaugumu deviņos mēnešos bijusi 36.5 milj.eiro. Arī kapitāla atdeves rādītājs (ROE) pēc strauja uzlabojuma gada pirmajos divos ceturkšņos nedaudz samazinājās no 10.7% līdz 10.1%. Trīs kredītiestādes 2021.gada gada deviņos mēnešos noslēdza ar zaudējumiem, un to ROE bija robežās no -29.9% līdz -4.9%.

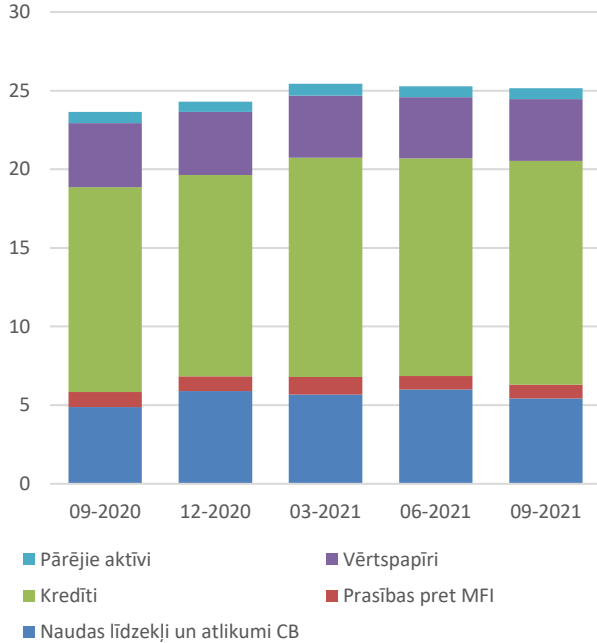
- Pamatdarbības ienākumu pieaugumu turpināja noteikt vairāki faktori.** Būtiskākā ietekme uz pamatdarbības ienākumu pieaugumu saglabājās peļņai no finanšu instrumentu darījumiem un valūtas kursa svārstībām. Tā gada deviņos mēnešos bija par 46.5 milj. eiro, t.i. 1.5 reizes lielāka nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Tāpat pamatdarbības ienākumus pozitīvi ietekmēja arī salīdzinoši būtisks tīro procentu ienākumu kāpums (par 29.2 milj. eiro jeb 9.2%), ko turpina ietekmēt arī iepriekš minētie strukturālie faktori. Izslēdzot šo faktoru ietekmi, tīrie procentu ienākumi bija nedaudz zemāki nekā iepriekšējā gadā (-0.9%). Tomēr pretējas tendences saglabājās starp nozīmīgajām bankām<sup>3</sup>, ārvalstu banku filiālēm un mazāk nozīmīgajām bankām<sup>4</sup>. Ja nozīmīgo banku un ES banku filiāļu tīrie procentu ienākumi nedaudz samazinājās, tad mazāk nozīmīgajās bankās tie turpināja augt (par 9.0%). Lai arī mazākā mērā, pozitīvas tendences vērojamas tīrajos komisijas ienākumos, kuri līdz ar vispārējās ekonomiskās aktivitātes pieaugumu gada deviņos mēnešos auguši par 18.4 milj. eiro jeb 11.9%. Pamatdarbības ienākumu pieaugumu pārskata periodā būtiski ietekmēja arī citu pamatdarbības ienākumu pieaugums (+19.8 milj.eiro jeb 2.7 reizes), ko pamatā noteica vienreizēji faktori - viena tirgus dalībnieka meitas sabiedrības īstenotā nekustamā īpašuma pārdošana. Izmaksu attiecība pret ienākumiem ceturkšņa laikā būtiski nemainījās (nebūtisks pieaugums no 61.4% līdz 62.0%). Straujāku šīs attiecības uzlabošanos šogad kopumā ierobežo administratīvo izmaksu pieaugums (par 17.1 milj. eiro jeb 5.6%).
- Kapitāla rādītāji saglabājās nemainīgi augstā līmenī.** Pēc salīdzinoši būtiska kapitāla rādītāju samazinājuma gada pirmajā ceturksnī AS "Citadele Banka" stratēģiskā darījuma ietekmē, turpmākajos ceturkšņos tie nav būtiski mainījušies un saglabājās augstā līmenī. Atsevišķām bankām kapitāla pietiekamības aprēķinā iekļaujot pārskata gada auditēto peļņu, pārskata ceturksnī pirmā līmeņa pamata kapitāls (*CET1*) palielinājās par 22.5 milj.eiro jeb 1.0%. Tomēr, neskatoties uz kapitāla pieaugumu gan pirmā līmeņa pamata (*CET1*), gan kopējais kapitāla rādītājs nedaudz pasliktinājās (attiecīgi līdz 23.7% un 24.7%). To noteica riska darījumu vērtības pieaugums par 248 milj.eiro jeb 1.7% līdz ar kredītportfeļa un attiecīgi kredītriska svērto aktīvu palielināšanos (par 254 milj.eiro jeb 3.1%).

<sup>3</sup> Bankas, kuras atbilstoši Eiropas Centrālās bankas (ECB) Vienotā Uzraudzības mehānisma (VUM) ECB klasifikācijai ir tiešā ECB uzraudzībā

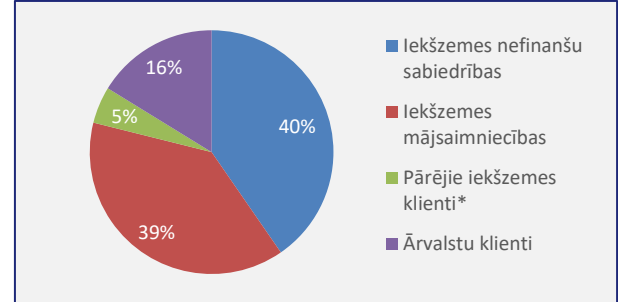
<sup>4</sup> Bankas, kuras atbilstoši Eiropas Centrālās bankas (ECB) Vienotā Uzraudzības mehānisma (VUM) ECB klasifikācijai ir tiešā FKTK uzraudzībā

## Bilances struktūra un izmaiņas

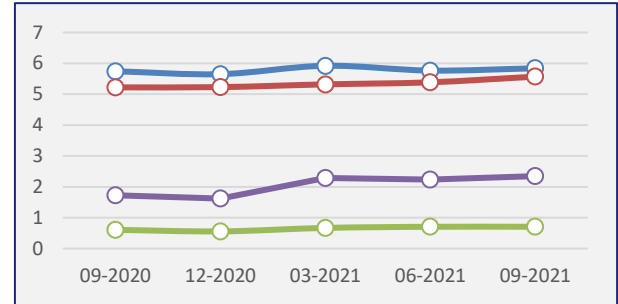
### Aktīvu struktūra, mljrd. eiro



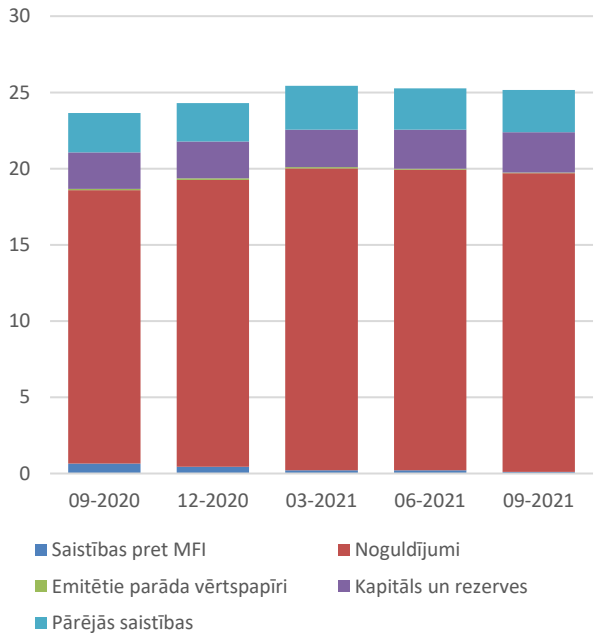
### Nebanku bruto kredītportfeļa struktūra pārskata perioda beigās (%)



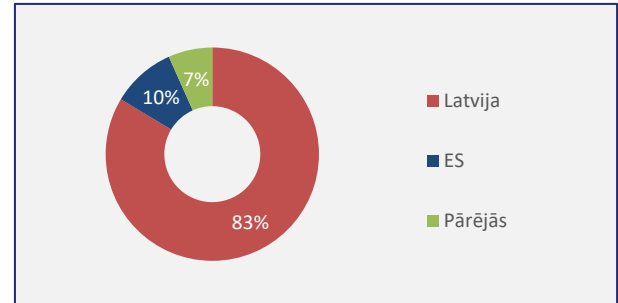
### Nebanku bruto kredītportfelis (mljrd. eiro)



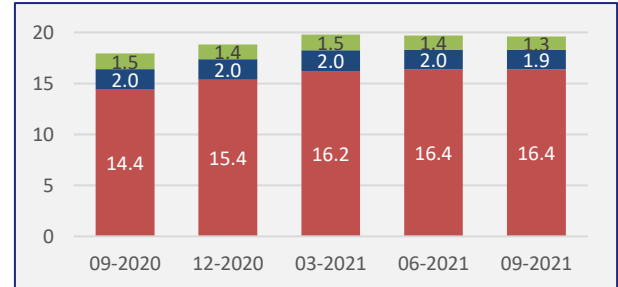
### Pasīvu struktūra, mljrd. eiro



### Nebanku noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās (%)



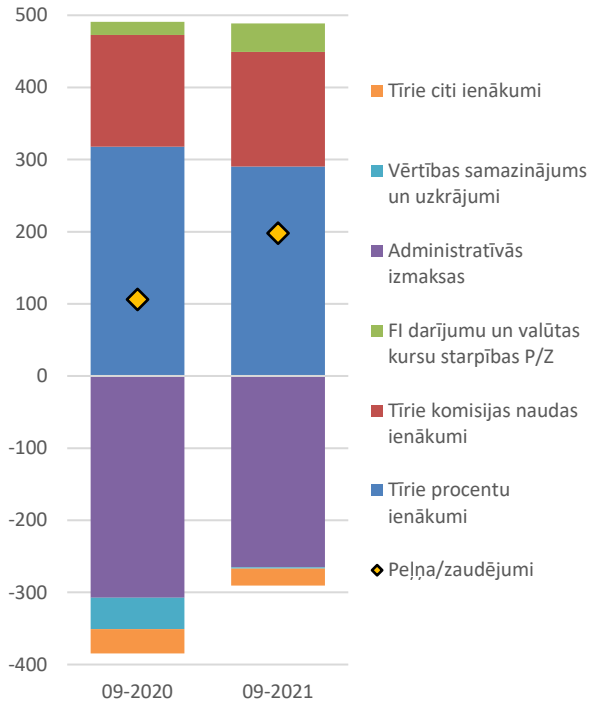
### Nebanku noguldījumi (mljrd. eiro)



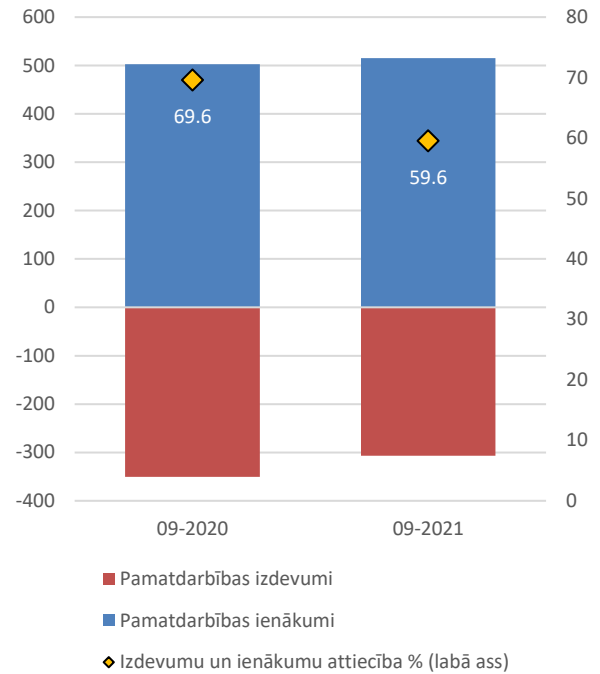
\*Centrālā valdība un finanšu sabiedrības \*\* Sākot ar 01.01.2021., FKTK publicētajos datos Lielbritānija tiek klasificēta valstu grupā "Citas valstis". Lai parādītu tā ietekmi, šajā pārskatā tā ir izdalīta atsevišķi.

## Pelnītspēja

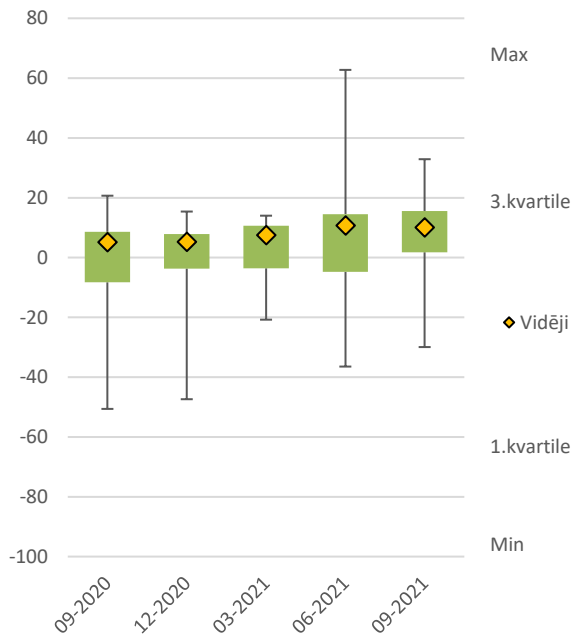
Peļņas struktūra, milj. eiro



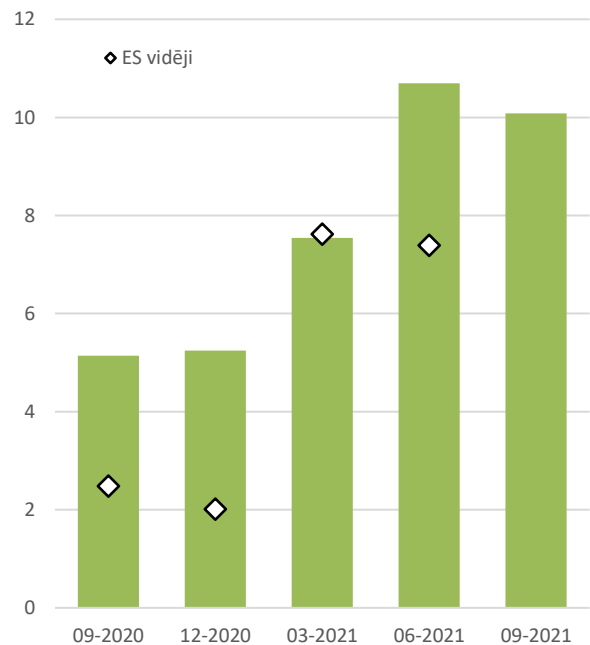
Izdevumu un ienākumu attiecības rādītājs (CIR), %



ROE rādītāja izkliede, %



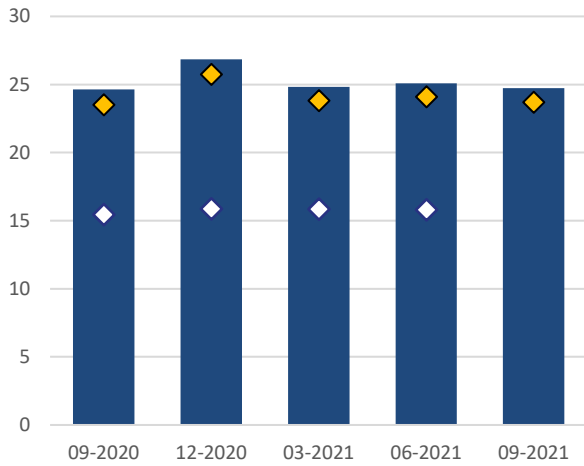
Kapitāla atdeves rādītājs (ROE\*), %



\*Šeit un turpmāk avots ES vidējiem rādītājiem: EBA Risk Dashboard Q2 2021

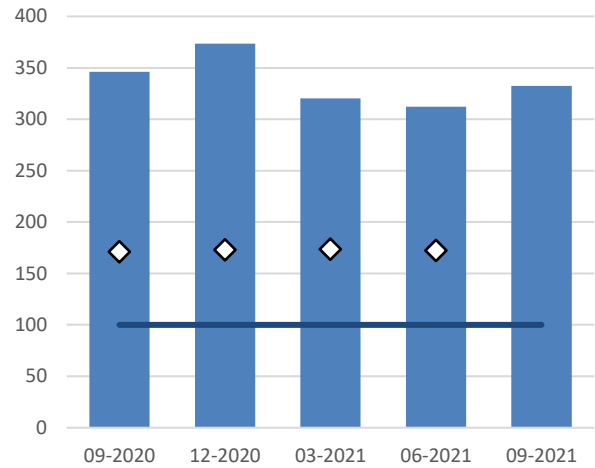
## Kapitāla pietiekamība un likviditāte

### Kapitāla rādītāji, %



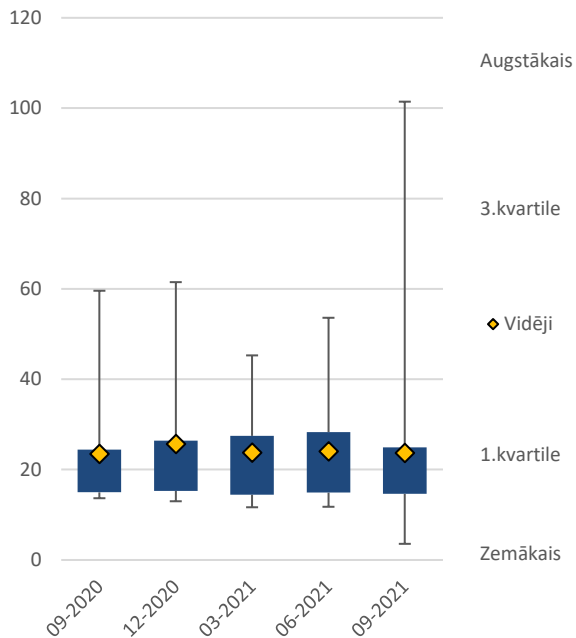
- Kopējais kapitāla rādītājs
- ◆ Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs
- ◇ Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs vidēji ES

### Likviditātes seguma rādītājs (LSR), %

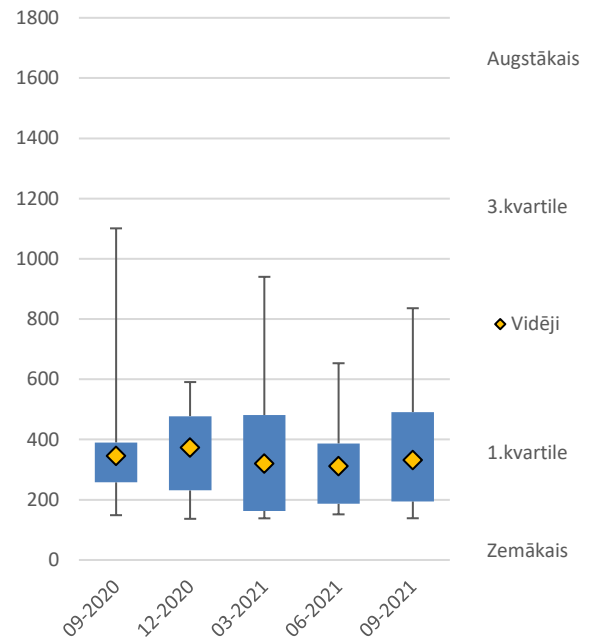


- ◆ ES vidēji
- Minimālā prasība

### CET1 rādītāja izkliede, %



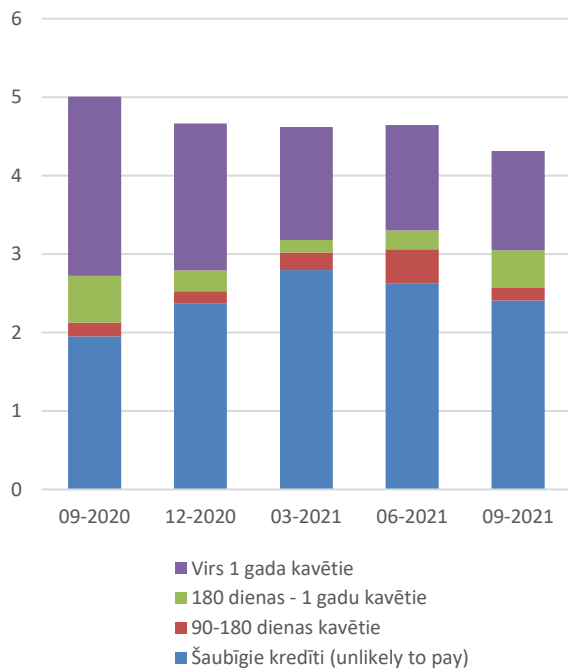
### LSR rādītāja izkliede, %



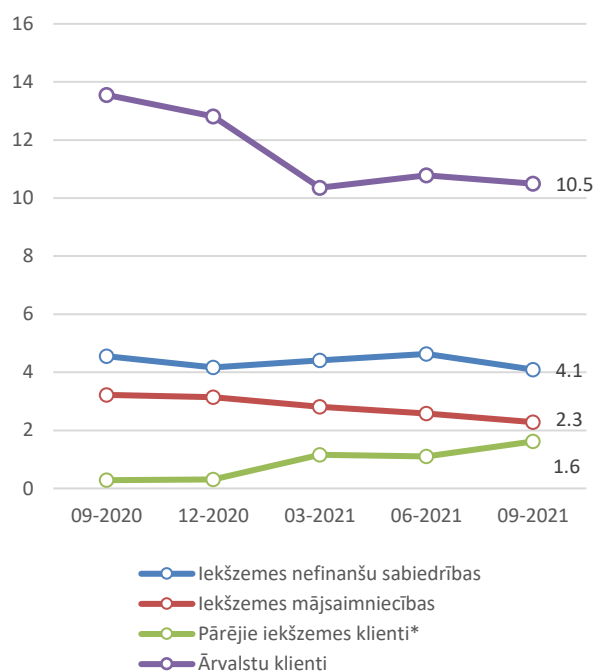


## Nebanku kredītportfeļa kvalitāte

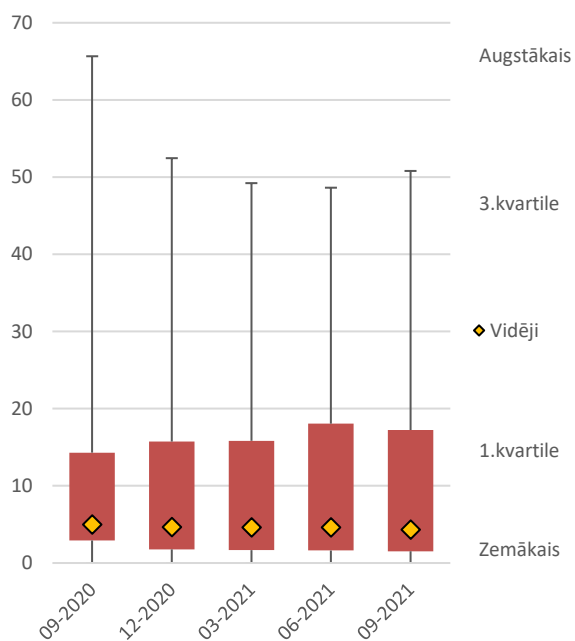
INK struktūra, %



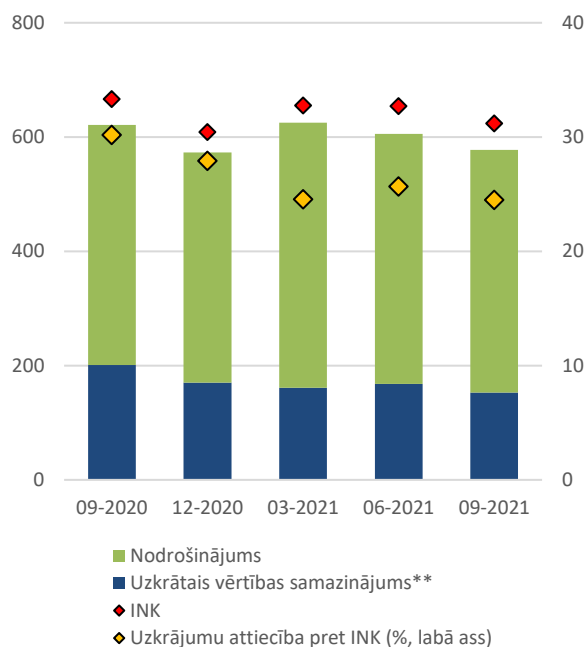
INK (attiecīgajā segmentā, %)



INK īpatsvara izkliede, %



INK, nodrošinājums un uzkrājumi INK, milj. eiro



\* Centrālā valdība un finanšu sabiedrības \*\*Uzkrājumi ienākumus nenesošajiem kredītiem

## APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA

### Galvenie darbības rādītāji

|   | 2020.g. 3.cet.             | 2021. g. 2.cet. | 2021. g. 3.cet. |
|---|----------------------------|-----------------|-----------------|
| Tirgus dalībnieku skaits (sabiedrības un filiāles)        | 6+11                       | 6+11            | 6+11            |
| Bruto parakstītās prēmijas kopš gada sākuma (milj. eiro)  | 597.8 (609.4) <sup>5</sup> | 406.7           | 618.8           |
| Izmaksātās bruto atlīdzības kopš gada sākuma (milj. eiro) | 364.3 (370.6) <sup>5</sup> | 249.5           | 396.1           |
| Pārskata perioda peļņa/zaudējumi (milj. eiro)             | 23.1                       | 18.1            | 25.2            |
| Zaudējumu rādītājs, % <sup>6</sup>                        | 61.9                       | 65.5            | 66.8            |
| Izdevumu rādītājs, % <sup>6</sup>                         | 29.9                       | 29.5            | 28.6            |
| Kombinētais rādītājs, % <sup>6</sup>                      | 91.8                       | 95.0            | 95.4            |
| Maksātspējas kapitāla prasības izpildes rādītājs, %       | 171                        | 184             | 184             |

- Kopējās bruto parakstītās prēmijas 2021. gada trīs ceturkšņos, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, pieauga par 3.5% jeb 21.02 milj. eiro** (par 1.5% jeb 9.4 milj. eiro)<sup>1</sup> sasniedzot 618.8 milj. eiro. Turklāt Latvijā parakstīto prēmiju apjoma pieaugums bija vēl straujāks, t.i. par 6.0% jeb 24.1 milj. eiro (par 3.0% jeb 12.5 milj. eiro)<sup>5</sup>, sasniedzot 422.6 milj. eiro. Kopējā parakstīto prēmiju portfeli lielāko daļu (37.5%) arvien veidoja prēmijas par transporta apdrošināšanu (232.0 milj. eiro). Arī Latvijā nozīmīgākais apdrošināšanas veids bija transporta apdrošināšana (30.1%), kā arī dzīvības apdrošināšana (22.7%, t.sk. mūža pensijas apdrošināšana 8.3%), veselības apdrošināšana (21.1%) un īpašuma apdrošināšana pret uguns un dabas stihiju postījumiem un pret citiem zaudējumiem (15.6%).
- Nedzīvības apdrošinātāju parakstīto prēmiju apjoms šī gada trīs ceturkšņos kopumā pieauga par 4.0%** (par 1.5%)<sup>1</sup>, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, ko galvenokārt nodrošināja bruto parakstīto prēmiju pieaugums gan veselības apdrošināšanā – par 17.4% jeb 14.3 milj. eiro, gan īpašuma apdrošināšanā – par 17.5% jeb 11.8 milj. eiro (attiecīgi – par 11.7% jeb 10.1 milj. eiro un 13.6% jeb 9.5 milj. eiro)<sup>1</sup>. Veselības un īpašuma apdrošināšanas tirgus pakāpeniski atgriežas pirms-pandēmijas līmenī, t.sk. veselības apdrošināšanā pieaugot pieprasījumam pēc produkta, kas iekļauj COVID-19 riskus. Savukārt būtiskākais samazinājums nedzīvības apdrošināšanas produktu klāstā bija sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanai un OCTAA, kur bruto parakstītās prēmijas samazinājās attiecīgi par 15.0% jeb 12.5 milj. eiro un par 11.9% jeb 8.0 milj. eiro (attiecīgi par 14.1% jeb 9.8 milj. eiro)<sup>1</sup>, ko galvenokārt ietekmēja COVID-19 situācijas dēļ augošā konkurence un tās izraisītais cenu kritums.
- Dzīvības apdrošinātāju parakstīto prēmiju apjoma pieauguma temps bija mērenāks, vien 1.8% jeb 2.5 milj. eiro**, ko galvenokārt ietekmēja 15.3% jeb 10.1 milj. eiro tirgum piesaistītās dzīvības apdrošināšanas parakstīto prēmiju pieaugums. Lielākais samazinājums jeb 14.5% (6.0 milj. eiro) bija mūža pensiju apdrošināšanā, jo COVID-19 izraisītā ienesīguma svārstīguma periodā 2. pensiju līmeņa dalībniekiem bija iespēja neizņemt uzkrātos līdzekļus līdz 2021. gada 30. novembrim.
- Apdrošināšanas sabiedrību peļņa pieauga.** Pārskata periodā tās kopumā nopelnīja 25.2 milj. eiro. 9.1% jeb 2.1 milj. eiro pieaugumu ietekmēja dzīvības apdrošināšanas sabiedrību peļņa 11.8 milj. eiro apmērā (turpretim iepriekšējā gada attiecīgajā periodā tas bija zaudējumi 1.8 milj. eiro apmērā). Savukārt nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību peļņa saruka līdz 13.4 milj. eiro (24.9 milj. eiro 2020. gada attiecīgajā periodā). Visām apdrošināšanas sabiedrībām gan kapitāla atdeves (ROE), gan aktīvu atdeves (ROA) rādītāji pārskata ceturksnī bija pozitīvi attiecīgi 5.9% un 1.3%.
- Kombinētais rādītājs<sup>7</sup> septembra beigās sasniedza 95.4%.** Nelielu kombinētā rādītāja pasliktināšanos noteica straujāks pieaugums apdrošinātāju izmaksātajās atlīdzībās (par 8.0%), kamēr parakstīto prēmiju apjoms pieauga lēnāk, t.i. vien par 3.7%.
- Apdrošināšanas sabiedrību ieguldījumu portfeļa apmērs pārskata periodā palielinājās** (par 7.2% jeb 94.6 milj. eiro), septembra beigās sasniedzot 1.4 mljrd. eiro, turklāt ieguldījumu portfeļa struktūra būtiski nav mainījusies. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, palielinājās ieguldījumi

<sup>5</sup> Ieskaitot ārvalsts apdrošināšanas sabiedrības filiāles datus, kas pārtrauca savu darbību 2020. gada 3. ceturksnī.

<sup>6</sup> Nedzīvības sabiedrībām aprēķināti zaudējumu, izdevumu un kombinētais rādītāji

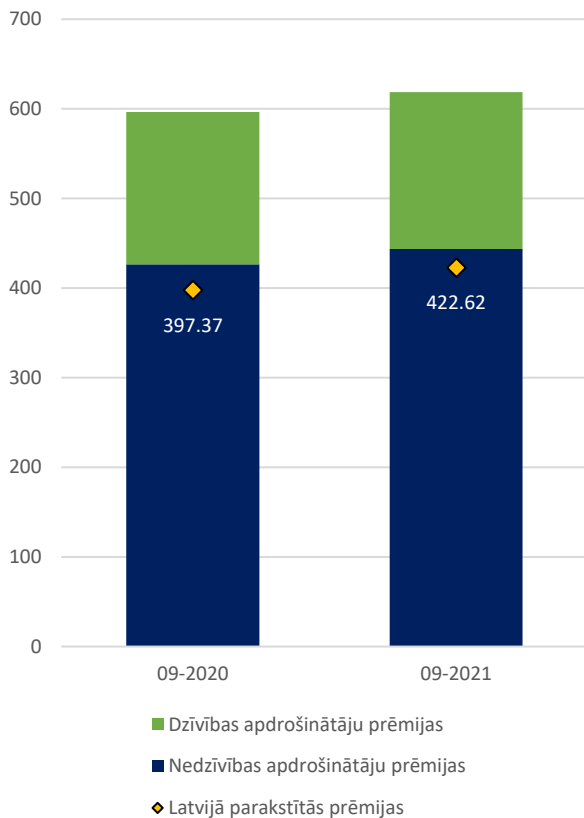
<sup>7</sup> Kombinētais rādītājs virs 100% norāda uz zaudējumiem no nedzīvības apdrošināšanas darbības (neiekļaujot investīciju ienākumus)

ieguldījumu fondos (par 19.6% jeb 104.7 milj. eiro), attiecīgi to īpatsvaram ieguldījumu portfeļa struktūrā pieaugot līdz 45.4%. Savukārt būtiskākais sarukums šajā pašā laikā bija ieguldījumiem valsts obligācijās (par 11.1% jeb 57.9 milj. eiro), to īpatsvaram ieguldījumu portfeli attiecīgi samazinoties līdz 32.8%.

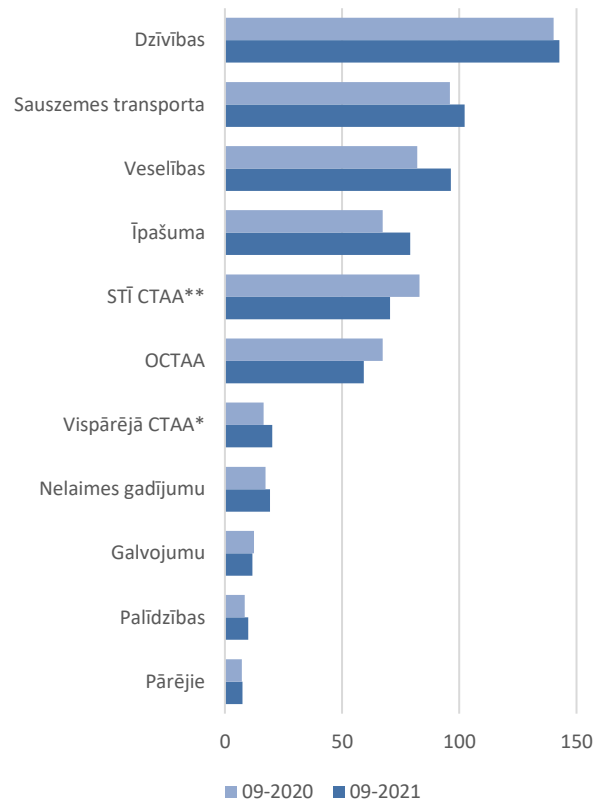
- **Apdrošināšanas sabiedrību maksāspējas izpildes rādītājs<sup>8</sup> palielinājās, septembra beigās sasniedzot 184.1% un joprojām stabili pārsniedzot minimālās prasības**(zemākā pieļaujamā rādītāja robeža ir 100%), t.sk. dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām – 254% un nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām – 150%.

## Parakstītās prēmijas

Apdrošinātāju bruto parakstītās prēmijas, milj. eiro



Apdrošinātāju bruto parakstītās prēmijas apdrošināšanas veidu dalījumā, milj. eiro

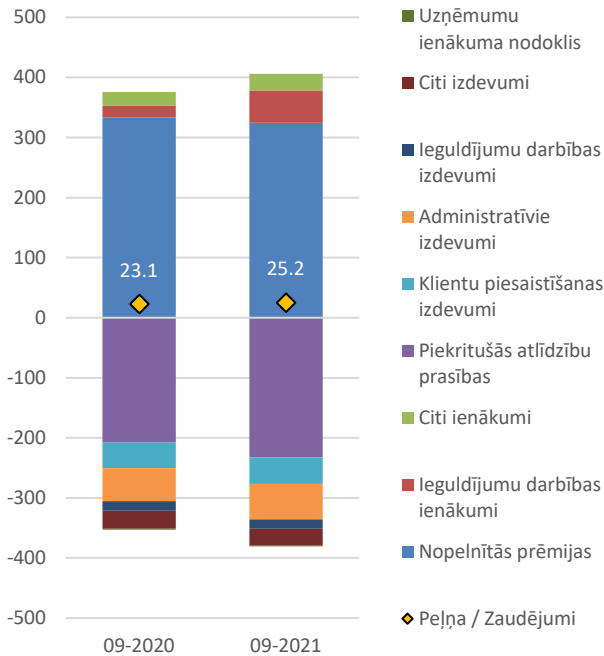


\* Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana \*\*Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana

<sup>8</sup> Raksturo izmantojamā pašu kapitāla pietiekamību aprēķinātajai maksāspējas kapitāla prasībai

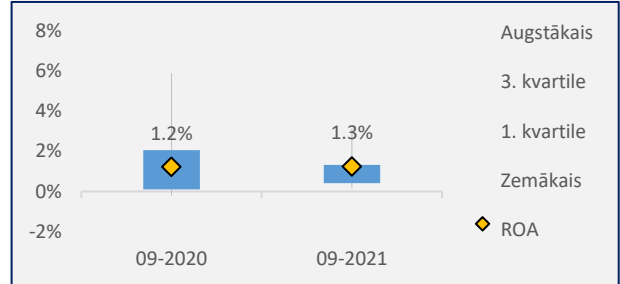
## Pelnītspēja un maksātspēja

### Apdrošināšanas sabiedrību peļņas struktūra, milj. eiro

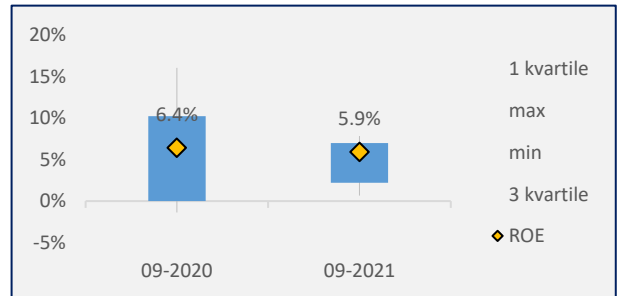


### Apdrošināšanas sabiedrību atdeves rādītāji (ROA, ROE), %

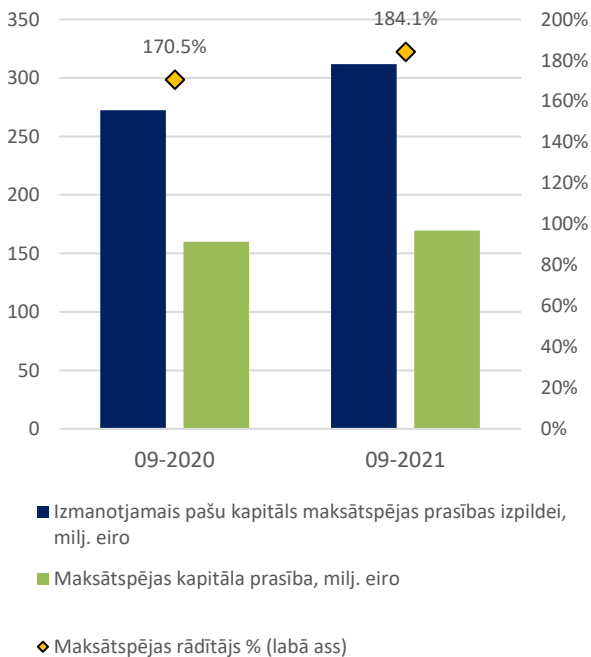
#### Aktīvu atdeves rādītājs (ROA), %



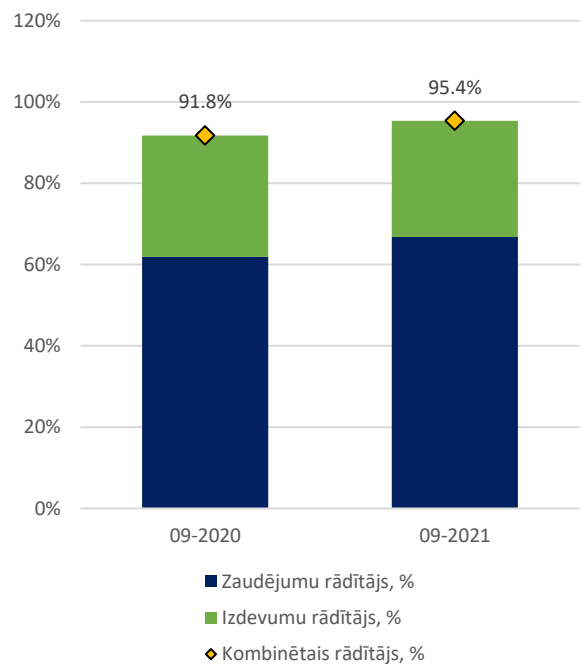
#### Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), %



### Apdrošināšanas sabiedrību maksātspējas rādītājs, %



### Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību kombinētais rādītājs, %



## VALSTS FONDĒTO PENSĪJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA

### Galvenie darbības rādītāji

|   | 2020. g. 3. cet. | 2021. g. 2. cet. | 2021. g. 3. cet. |
|---|------------------|------------------|------------------|
| Līdzekļu pārvaldītāju skaits                | 8                | 7                | 7                |
| Ieguldījumu plānu skaits                    | 31               | 32               | 32               |
| Dalībnieku skaits                           | 1 292 069        | 1 292 905        | 1 287 999        |
| Neto aktīvi (mljrd. eiro)                   | 4.8              | 5.6              | 5.7              |
| No VSAA saņemtās naudas summas (milj. eiro) | 788.4            | 562.8            | 843.0            |
| Konservatīvie ieguldījumu plāni             | 172.6            | 424.7            | 137.5            |
| Sabalansētie ieguldījumu plāni              | 66.3             | 44.8             | 66.6             |
| Aktīvie ieguldījumu plāni                   | 549.5            | 93.3             | 639.0            |
| Ienesīgums kopš gada sākuma, %              | -2.1             | 4.7              | 5.6              |
| Pārvaldīšanas izdevumi, %                   | 0.47             | 0.57             | 0.54             |

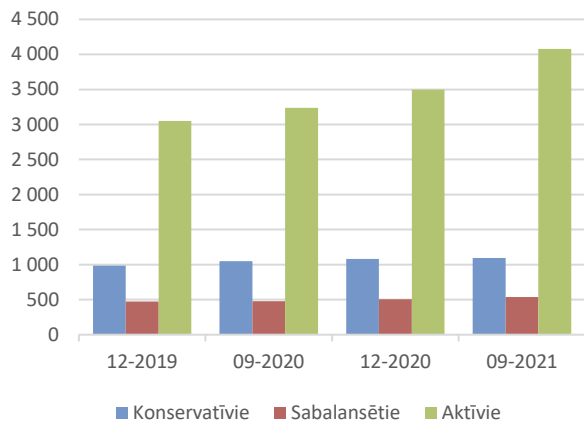
- **Kopējais valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieku skaits gada laikā būtiski nav mainījies.** Brīvprātīgo dalībnieku skaits saruka (par 5.4%), kamēr obligāto dalībnieku skaits (70% no kopējiem dalībniekiem) pieauga (par 2.0%).
- **Veikto iemaksu apjoms 2021. gadā pieauga par 6.9%.** Būtiski (par 16.3%) palielinājās dalībnieku iemaksas aktīvajos ieguldījumu plānos (t.i. 75.8% no iemaksu apjoma), kompensējot iemaksu samazinājumu (par 20.4%) konservatīvajos plānos (t.i. 16.6% no iemaksu apjoma). Savukārt, iemaksu apjoms sabalansētajos plānos, kas veidoja 8% no kopējā iemaksu apjoma, pieauga nebūtiski (par 0.4%). Ņemot vērā dalībnieku skaita sarukumu, iemaksu pieaugums varētu būt skaidrojams ar vidējā iemaksu apjoma palielināšanos.
- **Gada laikā neto aktīvi palielinājās par 19.8% jeb 0.95 mljrd. eiro,** sasniedzot 5.7 mljrd. eiro. No kopējā uzkrātā kapitāla 71.4% bija ieguldīti aktīvajos plānos, 9.4% – sabalansētajos plānos un 19.1% – konservatīvajos plānos. Salīdzinājumā ar pirms-pandēmijas periodu (t.i. 2019. gada 3. ceturksni) neto aktīvi kopumā palielinājās par 33.0%.
- **Finanšu tirgiem pakāpeniski pārvarot pandēmijas izraisītās negatīvās sekas, ieguldījumu plānu vidējais svērtais ienesīgums uzlabojās un septembra beigās sasniedza 5.6%,** tomēr aizvien saglabājās zem pirms-pandēmijas līmeņa, t.i. 8.8%. (turpretim iepriekšējā gada attiecīgajā periodā tas bija -2.1%). Labākus rezultātus uzrādīja aktīvie plāni, kuru ienesīgums bija 7.6% (robežās no 5.1% līdz 14.3%), aktīvo plānu ieguldījumu portfeļu struktūrā parāda vērtspapīri veido tikai 17.4%. Sabalansēto plānu ienesīgums bija 3.2% (robežās no 2.7% līdz 3.4%). Savukārt relatīvi sliktākus rezultātus uzrādīja konservatīvie plāni, kuru ienesīgums bija -0.6% (robežās no -1.6% līdz 11.3%), un tikai trīs no astoņiem ieguldījumu plāniem spēja sasniegt pozitīvu ienesīgumu.
- **Ieguldījumu plānu pārvaldīšanas izdevumi nedaudz pieauga,** tomēr nepārsniedzot likumā noteiktos ierobežojumus<sup>9</sup>. Ieguldījumu plānu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret neto aktīviem 2021. gada 3. ceturksnī bija 0.54%.
- **Gada laikā ieguldījumu apjoms pieauga par 20.8%.** Pārsvārā to ietekmēja akcijās (+63.2% jeb 42.2 milj. eiro) un ieguldījumu fondos (+38.4% jeb 1.1 mljrd. eiro) veikto ieguldījumu apjoma pieaugums. Būtiskākais samazinājums bija vērojams parāda vērtspapīros (-7.9% jeb 117.9 milj. eiro). Latvijā veikto ieguldījumu apjoms gada laikā pieauga (par 2.8% un 17.9 milj. eiro), septembra beigās sasniedzot 649.19 milj. eiro jeb 11.3% no kopējiem ieguldījumiem. Kopējo ieguldījumu apjoma pieaugumu galvenokārt nodrošināja ieguldījumu pieaugums pārējās EEZ valstīs<sup>10</sup> (par 30.4% jeb 1.0 mljrd. eiro). Šajā valstu grupā lielāko daļu ieguldījumu veido Īrijas emitētie vērtspapīri (35.8% jeb 2.1 mljrd. eiro), turklāt tajos gada laikā bija vērojams arī būtiskākais ieguldījumu pieaugums (par 32% jeb 497.0 milj. eiro).

<sup>9</sup> Valsts fondēto pensiju likumā ir noteikts, ka fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam jānodrošina, lai maksimālais apmērs maksājumiem par ieguldījumu plāna pārvaldi, ietverot maksājuma pastāvīgo un mainīgo daļu, rēķinot par pēdējo 12 mēnešu periodu, nepārsniedz: (1) 0,85 procentus no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības ieguldījumu plāniem, kuru ieguldījumu plānu prospektos nav paredzēti ieguldījumi komercsabiedrību akcijās, citos kapitāla vērtspapīros un tiem pielīdzināmos vērtspapīros; (2) 1,1 procentu no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības ieguldījumu plāniem, kuru ieguldījumu plānu prospektos ir paredzēti ieguldījumi komercsabiedrību akcijās, citos kapitāla vērtspapīros un tiem pielīdzināmos vērtspapīros.

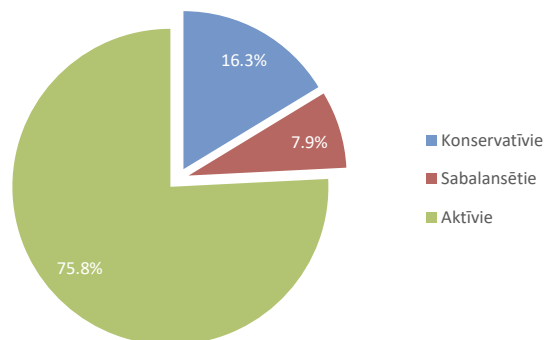
<sup>10</sup> Apskatā ir izmantota sekojošā ieguldījumu portfeļa iekļauto instrumentu klasifikācija valstu grupu dalījumā: Latvija, pārējās Baltijas valstis (Lietuva un Igaunija), pārējās EEZ valstis (izņemot Latviju, Lietuvu un Igauniju) un pārējās valstis.

## Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšana

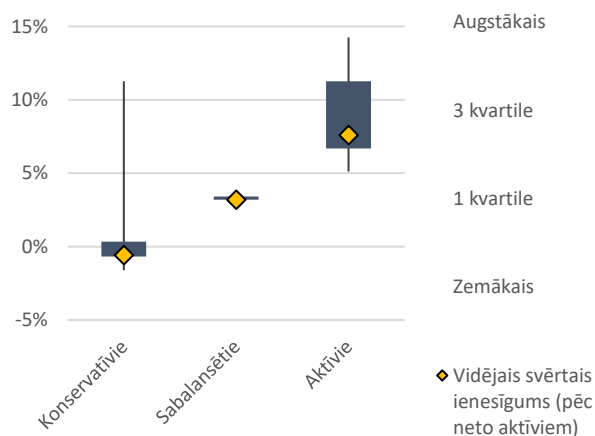
Neto aktīvi, milj. eiro



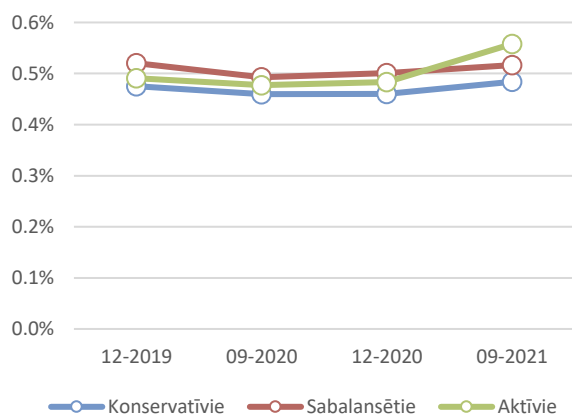
Iemaksas ieguldījumu plānos kopš gada sākuma (%)



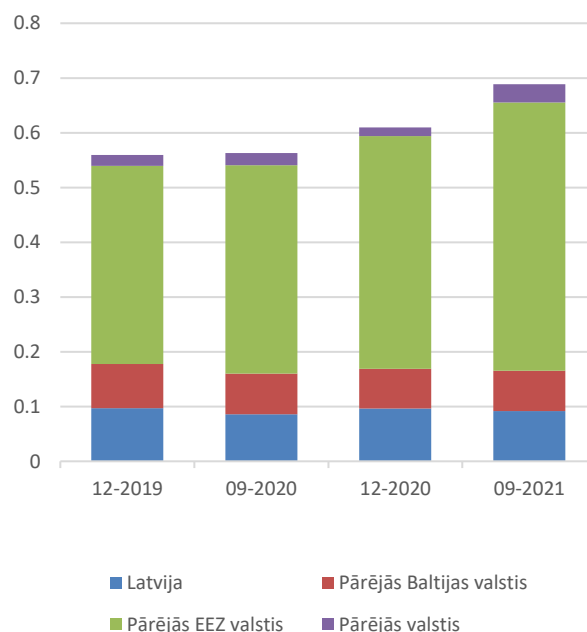
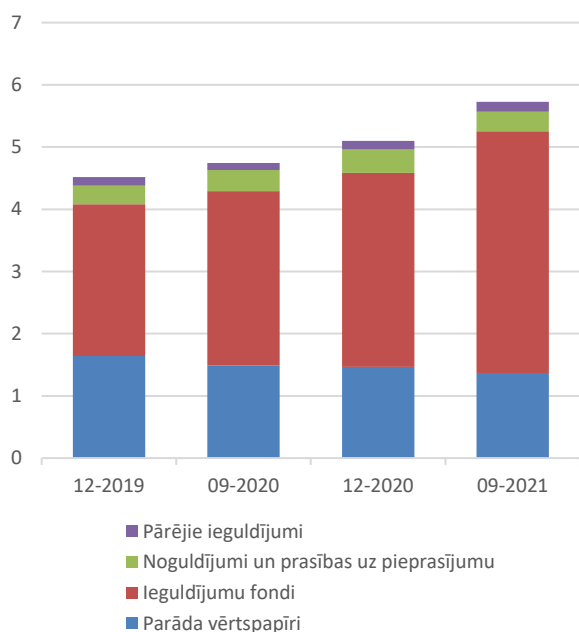
Ieguldījumu plānu ienesīgums kopš gada sākuma (%)



Pārvaldīšanas izdevumi (anualizēti, % no neto aktīviem)



Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu\* dalījumā (mljrd. eiro)



\*pēc emitenta reģistrācijas valsts, 2021.g. ņemot vērā BREXIT

## PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA

### Galvenie darbības rādītāji

|   | 2020.g. 3.cet. | 2021. g. 2.cet. | 2021. g. 3.cet. |
|---|----------------|-----------------|-----------------|
| Pensiju fondu skaits  | 6              | 7               | 7               |
| Pensiju plānu skaits  | 16             | 20              | 21              |
| Dalībnieku skaits   | 330 179        | 349 530         | 355 355         |
| Dalībnieku vai par dalībniekiem veiktās iemaksas (milj. eiro) | 58.9           | 46.1            | 72.1            |
| Ienesīgums kopš gada sākuma, % <sup>11</sup>                  | -2.4           | 4.2             | 4.7             |
| Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi, %                  | 1.0            | 1.0             | 0.9             |
| Ieguldījumi (milj. eiro)                                      | 563.1          | 665.9           | 688.6           |

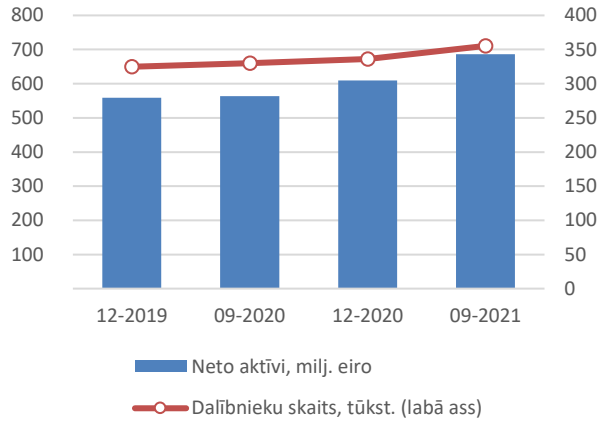
- 2021. gada 3. ceturksnī tika reģistrēts jauns Swedbank pensiju fonda aktīvais pensiju plāns "Swedbank pensiju plāns Dinamika Indeks".
- **Privāto pensiju fondu dalībnieku skaits turpina pakāpenisku pieaugumu**, gada laikā palielinoties par 7.6% jeb 25.2 tūkst. Individuālo dalībnieku skaits pieauga par 8.7% jeb 24.5 tūkst, savukārt, dalībnieku skaits, par kuriem iemaksas veic darba devējs pieauga vien par 1.4% jeb 0.7 tūkst. Pārskata perioda beigās individuālie dalībnieki veidoja 85.8% no kopējā dalībnieku skaita.
- **Dalībnieku iemaksas 2021. gadā pieauga par 22.3%, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu.** Aktīvajos pensiju plānos veiktās iemaksas palielinājās par 28.6% un to īpatsvars kopējās iemaksas sasniedza 45.8%, savukārt iemaksas sabalansētajos un konservatīvajos pensiju plānos pieauga par 17.2% un to īpatsvars bija 54.2%.
- **Pensiju plānu vidējais svērtais ienesīguma rādītājs uzlabojās**, sasniedzot 4.7%. Tas norāda uz pakāpenisku finanšu tirgus atveseļošanos, ņemot vērā, ka iepriekšējā gada atbilstošajā periodā vidējais svērtais ienesīguma rādītājs bija negatīvs (-2.4%). Vērtējot privāto pensiju fondu ieguldījumu plānu rezultātus, attiecīgajā periodā aktīvo pensiju plānu ienesīgums bija robežās no 2.4% līdz 15.7%, savukārt sabalansēto pensiju plānu - no 1.0% līdz 3.3%.
- **Pensiju plānu pārvaldīšanas izdevumu līmenis turpināja samazināties** – administratīvo izdevumu un ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret neto aktīviem 2021. gada 3. ceturksnī bija 0.94%, savukārt individuāliem plāniem tas bija robežās no 0.7% līdz 2.7%.
- **Ieguldījumu apjoms pieauga par 22.3%.** Galvenokārt to noteica ieguldījumu pieaugums ieguldījumu fondos (kas palielinājās par 32.1% jeb 106.1 milj. eiro). Savukārt noguldījumi un prasības pret kredītiestādēm samazinājās par 2.2%, jeb 1.0 milj. eiro. Kopējo ieguldījumu apjoma pieaugumu pamatā ietekmēja aktīvo plānu ieguldījumu pieaugums par 33.4% jeb 73.7 milj. eiro.
- **Latvijā veikto ieguldījumu apmērs gada laikā pieauga**, 2021. gada trešajā ceturksnī sasniedzot 91.8 milj. eiro jeb 13.3% no kopējiem ieguldījumiem. Kopējo ieguldījumu apjoma pieaugumu galvenokārt ietekmēja pieaugums pārējās EEZ valstīs (38.7% jeb 113.7 milj. eiro). Valstu griezumā lielākie ieguldījumi ir veikti Īrijā (235.1 milj. eiro), ieguldījumiem pieaugot par 28.6% jeb 52.3 milj. eiro. Savukārt ieguldījumu apjoms pārējās valstīs<sup>12</sup> palielinājās par 6.4% (bez Lielbritānijas apjoms pieauga par 5.4% jeb 1.2 milj. eiro).

<sup>11</sup> Vidējais svērtais ienesīgums pēc neto aktīviem, %

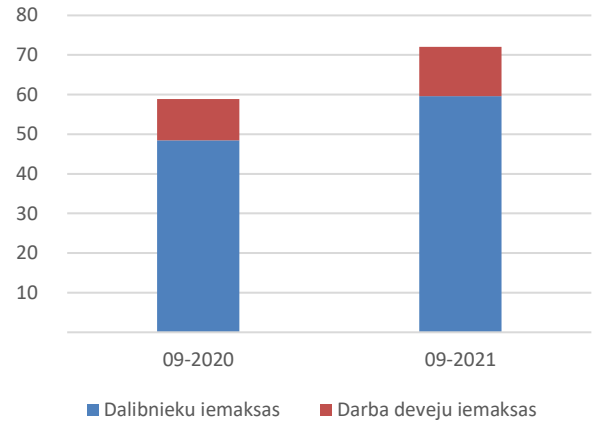
<sup>12</sup> Apskatā ir izmantota sekojošā ieguldījumu portfeļa iekļauto instrumentu klasifikācija valstu grupu dalījumā: Latvija, pārējās Baltijas valstis (Lietuva un Igaunija), pārējās EEZ valstis (izņemot Latviju, Lietuvu un Igauniju) un pārējās valstis.

## Privāto pensiju fondu darbība

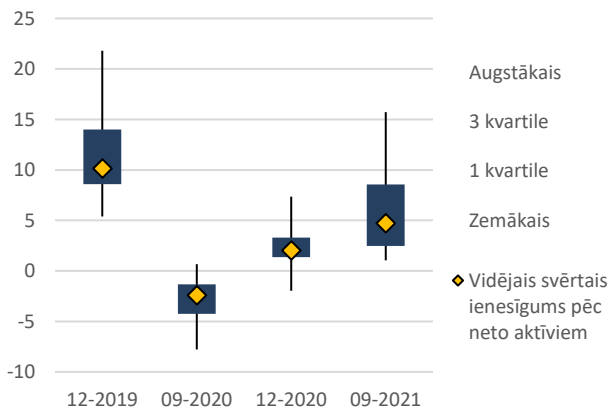
Neto aktīvi, milj. eiro



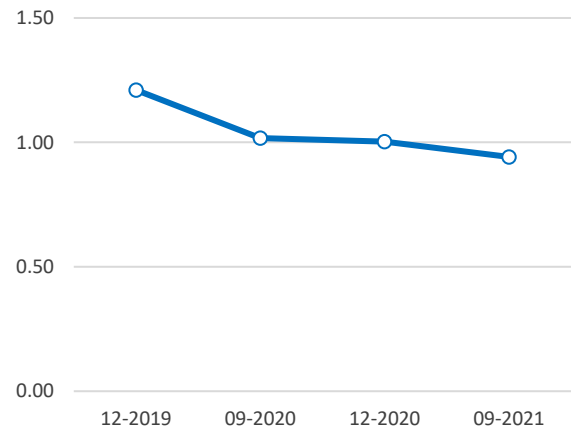
Iemaksas pensiju plānos, milj. eiro



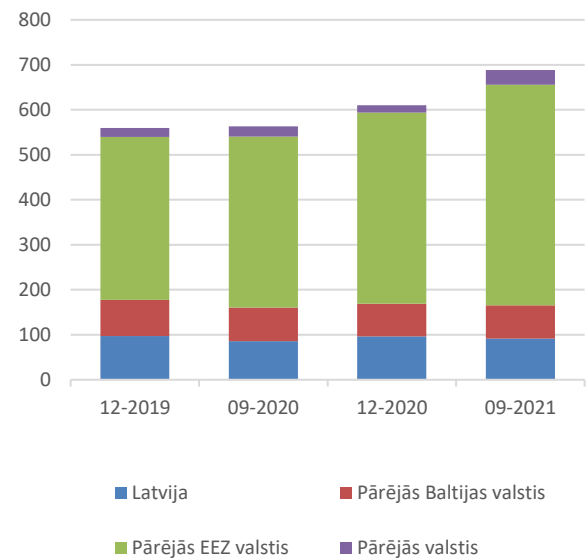
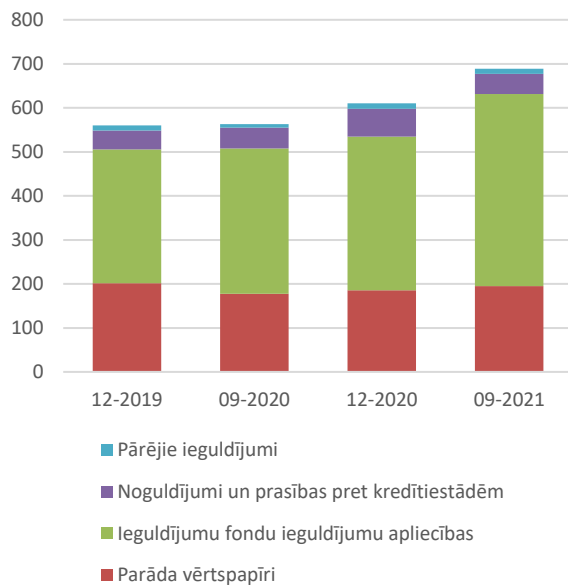
Pensiju plānu ienesīgums kopš gada sākuma (%)



Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi (anualizēti, % no neto aktīviem)



Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu\* dalījumā (milj. eiro)



\*pēc emitenta reģistrācijas valsts, 2021.g. ņemot vērā BREXIT



## IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA

### Galvenie darbības rādītāji

|   | 2020.g. 3.cet. | 2021. g. 2.cet. | 2021. g. 3.cet. |
|---|----------------|-----------------|-----------------|
| ieguldījumu pārvaldes sabiedrību skaits | 11             | 10              | 10              |
| ieguldījumu fondu skaits                | 23             | 22              | 22              |
| ieguldījumu fondu aktīvi (milj. eiro)   | 229.4          | 266.4           | 273.8           |
| ienesīgums kopš gada sākuma, %          |                |                 |                 |
| Obligāciju fondi                        | -3.6           | 2.9             | 5.2             |
| Jauktie fondi                           | -0.5           | 7.1             | 8.2             |
| Akciju fondi                            | -4.5           | 15.9            | 17.3            |
| Pārvaldīšanas izdevumi, %               |                |                 |                 |
| Obligāciju fondi                        | 1.3            | 1.2             | 1.2             |
| Jauktie fondi                           | 1.5            | 1.4             | 1.4             |
| Akciju fondi                            | 1.9            | 1.7             | 1.7             |

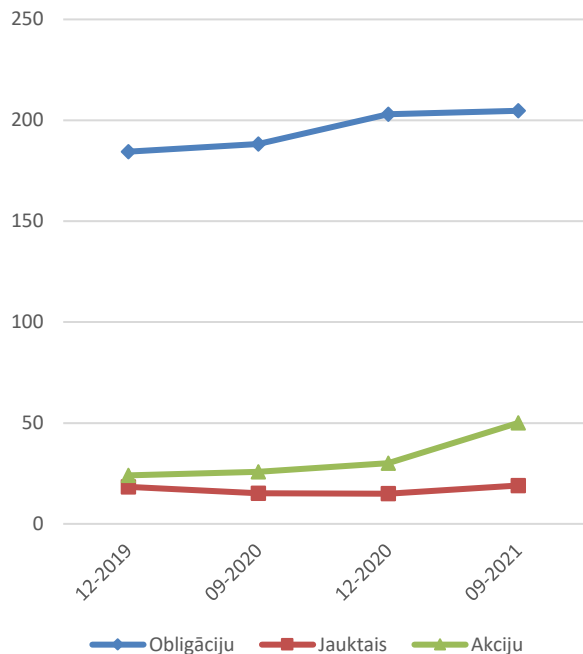
- **Gada laikā ieguldījumu fondu aktīvi kopumā pieauga par 19.4%** un sasniedza 273.8 milj. eiro. Visstraujākais fondu aktīvu pieaugums bija akciju ieguldījumu fondiem (par 93.8% jeb 24.2 milj. eiro), sasniedzot 50.1 milj. eiro; obligāciju fondu aktīvi pieauga par 8.7% jeb 16.4 milj. eiro, sasniedzot 204.7 milj. eiro, un jaukto fondu aktīvi pieauga par 24.8% jeb 3.8 milj. eiro, sasniedzot 19.0 milj. eiro.
- **Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu ieguldījumu fondu ienesīgums būtiski uzlabojās**, pakāpeniski pārvarot pandēmijas izraisītās negatīvās sekas. Obligāciju fondu ienesīgums svārstījās robežās no -0.6% līdz 9.9%<sup>13</sup>, un tikai vienam ieguldījumu fondam ienesīgums bija negatīvs. Jaukto fondu ienesīgums bija robežās no 4.5% līdz 10.7%, savukārt akciju fondu ienesīgums – no 10.1% līdz 31.0%.
- **Gada laikā ieguldīto līdzekļu apjoms pieauga par 11.9%**. To galvenokārt ietekmēja ieguldījumu pieaugums par 19.7% jeb 19.27 milj. eiro (neieskaitot Lielbritāniju -20.6%) pārējās valstīs<sup>14</sup>, par 30.6% jeb 4.9 milj. eiro - NVS valstīs un par 41.6% jeb 1.3 milj. eiro - Latvijā. Pārējās EEZ valstīs ieguldījumu apjoms samazinājās par 2.3% jeb 2.1 milj. eiro. Valstu griezumā lielākie ieguldījumi ir veikti ASV (36.5 milj. EUR, jeb 15.6%), bet Eiropas Savienības valstīs – Īrijā (23.5 milj. EUR, jeb 10.0%). Būtisku izmaiņu ieguldījumu portfeļa struktūrā nebija. Lai arī ieguldījumu parāda vērtspapīros īpatsvars kopējos ieguldījumos samazinājās (par 4 procentpunktiem), tas joprojām veido lielāko daļu (79.4%), savukārt 14.0% ieguldījumu veidoja ieguldījumu fondi, kuru īpatsvars gada laikā nebūtiski pieauga.

<sup>13</sup> Ienesīguma izkliede visiem fondiem, kas pastāv ilgāk par 1 gadu.

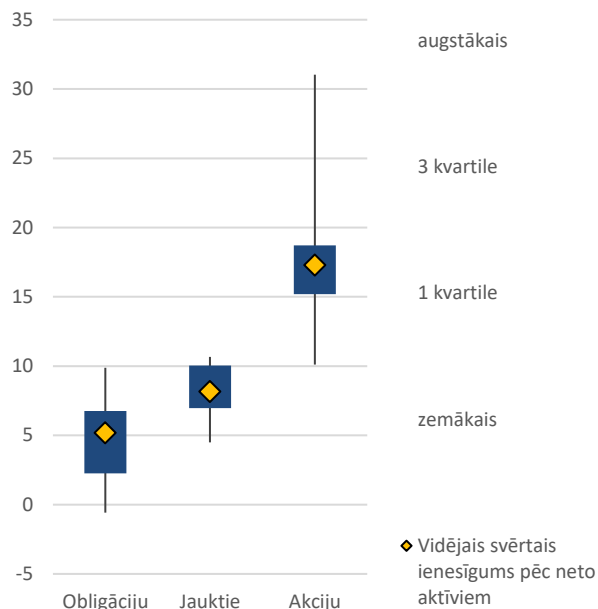
<sup>14</sup> Apskatā ir izmantota sekojošā ieguldījumu portfeļa iekļauto instrumentu klasifikācija valstu grupu dalījumā: Latvija, pārējās Baltijas valstis (Lietuva un Igaunija), pārējās EEZ valstis (izņemot Latviju, Lietuvu un Igauniju) un pārējās valstis.

## Ieguldījumu fondu darbība

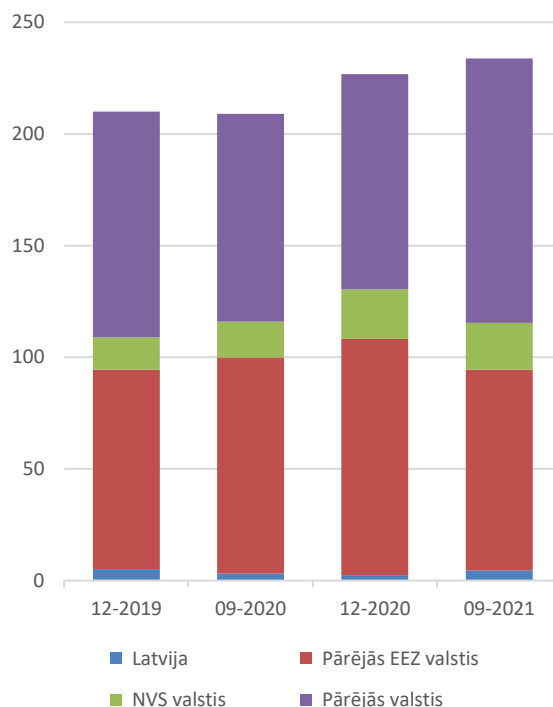
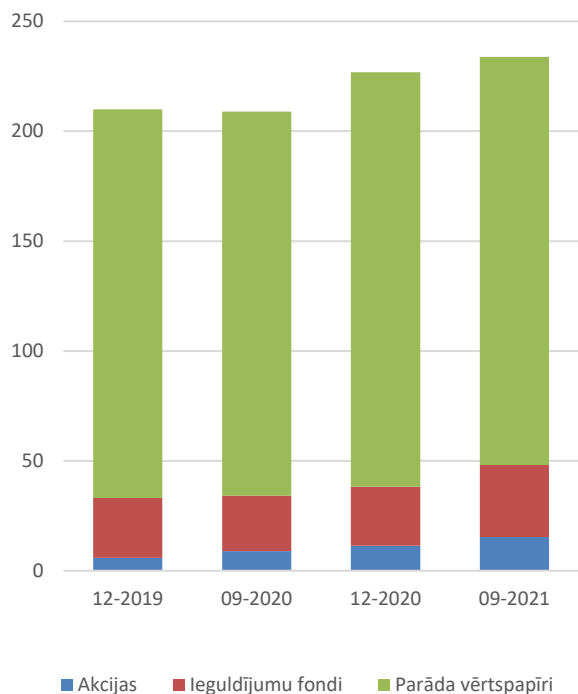
Aktīvu dinamika, milj. eiro



Ienesīgums fondu veidu dalījumā kopš gada sākuma (%)



Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu\* dalījumā (milj. eiro)



\*pēc emitenta reģistrācijas valsts, 2021.g. ņemot vērā BREXIT